

3. CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

3.1. ZAMĚŘENÍ ŠKOLY

„Jsou tři cesty k získání moudrosti. První je cesta zkušeností, ta je nejtěžší. Druhá je cesta napodobení. To je cesta nejlehčí. Třetí cesta je cestou přemýšlení. Ta je nejušlechtlejší.“

Konfucius

Vzdělávací program školy musí chápat vzdělávání dítěte v roli žáka jako podporu jeho duševního, duchovního a tělesného vývoje.

Duševní vývoj je především situován do oblastí vzdělávání a výchovy. Škola musí splňovat obě tyto funkce a prioritou je harmonická proporce a prolínání těchto dvou „stavebních kamenů“ základního vzdělávání. Výchova a výuka by měla jedinečnost a celost každé lidské bytosti už v dětském věku respektovat a snažit se rozvíjet veškeré její síly, schopnosti a dovednosti, což umožní položit základy pro její plný a svobodný projev ve věku dospělosti.

Duchovní vývoj se odehrává především na platformě utváření světonázoru. Celostní přístup k utváření tohoto postoje k životu, dostatek širokospektrálních informací na bázi plurality názorových proudů by měl být samozřejmostí. Pojetí výuky se tedy také musí soustřeďovat na úzkou souvislost duševního a duchovního vývoje, jež podmiňují kvalitativní proměny dítěte ve vztahu ke světu a v jeho schopnosti učit se v určitých vývojových fázích. Vývoj duševních procesů myšlení, cítění i vůle, vývoj sociálních i sebeutvářejících aktivit žáků a v neposlední řadě vývoj osobnosti, které by pedagogika měla sledovat, se musí odehrávat na principech současných poznatků psychologie a být podepřeno „zlatým sloupem“ etiky.

Tělesný vývoj je pak samozřejmě stabilizujícím prvkem tohoto „triumvirátu oblastí“. Vzdělávání s výchovou, duchovní dimenze života a tělesné rozvíjení žactva je jakousi „trojnožkou“, na níž stojí školství, jemuž se po právu říká základní. Při absenci některé z těchto tří podpor upadává.

Chceme být školou, jež je otevřena především rodičům žáků, neboť pouze ze vzájemného poznání se a z pochopení sounáležitosti při výchově a vzdělávání dětí, které jsou našimi žáky, může vzejít smysluplná a oboustranně uchopená výchova.

Naše škola chce být školou zaměřenou na kulturně-uměleckou oblast vzdělávání, na harmonický, moderní vývoj osobnosti budoucího mravně etického světoobčana. Chce být místem, kde se všichni cítí dobře a bezpečně.

Škola se v budoucnu zaměří na:

- inkluzivní vzdělávání, tzn. vytváření rovných podmínek pro talentované žáky i pro žáky s různým druhem postižení
- všestranný osobnostní rozvoj
- smysluplnou integraci postižených žáků
- nabídku volitelných předmětů zaměřených na dílenskou a invenční činnost
- práci s výpočetní a komunikační technikou včetně jejich aplikací
- již tradiční možnost absolvovat předmět Náboženství
- rozšíření zájmových aktivit v budově školy i do odpoledních hodin

3.2. VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

Chceme poskytnout rovnou možnost vzdělání jak nadaným žákům, tak i žákům, jejichž schopnosti jsou na průměrné úrovni. Stranou našeho zájmu nestojí ani žáci, kteří jsou v těchto snahách určitým způsobem handicapováni.

Budeme se zaměřovat na duševní a tělesný rozvoj dítěte, jenž bude odpovídat schopnostem dítěte. Chceme přistupovat diferencovaně k dětem jako ke svébytným osobnostem a budovat jejich kolektivní citění. Rovné podmínky pro nás neznamenají rovnostářský přístup, ale harmonickou vyváženost.

Snažíme se vytvořit takové prostředí, kde by se děti cítily bezpečně a spokojeně. Tento princip by měl ve zvýšené míře platit zvláště pro děti handicapované. Integrace těchto jedinců musí mít zjevnou zpětnou vazbu. Postižení žáci tedy pracují ve většinovém kolektivu a ten se naopak učí žít s nimi.

Škola je vybavena dostatečným množstvím odborných učeben a dílen, které jsou schopny pojmout různorodé spektrum zájmových činností žáků. V souvislosti s příklonem školy ke kulturně uměleckému zaměření máme možnost začlenit tyto aktivity do vzdělávacího programu. Řešíme tím širokospektrálnost vzdělávání dětí, jež mají různé stupně nadání a schopností.

Máme možnost poskytnout kvalitní vzdělání v oblasti informační techniky a komunikačních technologií. V těchto oblastech je důležité prorůstání do ostatních výukových předmětů, neboť jenom praktická aplikace dosažených znalostí je smysluplná. Úspěšnost tzv. počítačové gramotnosti je zaručena průběžnou aplikací nových poznatků z této oblasti. Efektivnost výuky je a bude zajištěna dostatečnou úrovní a množstvím výpočetní techniky.

3.3. ZABEZPEČENÍ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI, ZABEZPEČENÍ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ NADANÝCH A MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH

3.3.1. Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

V souladu se zákonem č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, obsažených v § 2, v § 16 odst. 6 a v souladu s aktuálním zněním školského zákona č. 82/2015 Sb. a vyhlášky č. 27/2016 Sb. naše škola od 1. 9. 2016 zajišťuje rovný přístup ke vzdělávání a zohledňuje vzdělávací potřeby jedince.

Pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, se zdravotním postižením, případně sociálním znevýhodněním jsou na škole vytvořeny vhodné podmínky pro vzdělávání. Zajištěny jsou vhodné a motivační podmínky pro žáky nadané. Působí zde školské poradenské pracoviště, tvořené výchovným poradcem, školním metodikem prevence a ředitelem školy.

Pokud vyžadují vzdělávací potřeby žáka podpůrná opatření, postupuje škola podle novely školského zákona č. 82/2015 § 19, v které je stanoven:

- a) konkrétní výčet a účel podpůrných opatření a jejich členění do stupňů
- b) postup školy nebo školského zařízení před přiznáním podpůrného opatření žákovi

Uplatňujeme model třístupňové péče.

První stupeň péče představuje individualizovaná pomoc učitele reagující bezprostředně na projevení potíží žáka.

Druhý stupeň představuje tzv. plán pedagogické podpory. Na základě odborných konzultací s pracovníky školního poradenského pracoviště je pro žáka zpracován třídním učitelem plán pedagogické podpory (PLPP). V PLPP jsou vytyčeny požadované cíle a stanovena podpůrná opatření (PO), která přispívají ke zkvalitnění poznávacích procesů žáka a osvojování učiva. Respektují míru nadání žáka a jeho specifika. Aktivizují a motivují žáka, upevňují pracovní návyky.

Jako podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami na naší škole využíváme podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory zejména:

- a) v oblasti metod výuky
 - respektování odlišných stylů učení jednotlivých žáků

- metody práce, které umožní častější kontrolu a poskytnou zpětnou vazbu žákovi
 - respektování pracovního tempa žáků
 - různých forem hodnocení
- b) v oblasti organizace výuky
- střídání forem a činností během výuky
 - v případě doporučení může být vložena do vyučovací hodiny krátká přestávka

Výchovný poradce stanoví termín přípravy PLPP, organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným. Je pověřen spoluprací se školským poradenským zařízením. Po třech měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření vytvořených na základě PLPP třídní učitel, výchovný poradce a ostatní vyučující vyhodnotí, zda podpůrná opatření vedou k naplnění stanovených cílů. Pokud nedojde ke zřetelnému zlepšení, třídní učitel doporučí zákonnému zástupci využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení (ŠPZ) a bezodkladně předá PLPP ŠPZ.

Třetím stupněm je využití specializované diagnostiky a intervence na odborném pracovišti (ŠPZ) či v koordinaci s ním. ŠPZ vydá doporučení pro školu, pokud školské poradenské zařízení jako podpůrné opatření navrhuje individuální vzdělávací plán, je tento plán, vycházející ze školního vzdělávacího programu, zpracován třídním učitelem ve spolupráci s výchovným poradcem a ostatními učiteli.

IVP obsahuje:

- úpravy obsahu vzdělávání žáka
- časové a obsahové rozvržení vzdělávání
- úpravy metod, forem výuky
- způsoby kontroly osvojení znalostí a dovedností a způsob hodnocení žáka

Při poskytování podpůrných opatření dalších stupňů opět vycházíme z doporučení ŠPZ.

Na doporučení ŠPZ využíváme služby asistenta pedagoga.

Pro druhý stupeň a další stupně PO je vždy vytvořen třídním učitelem ve spolupráci s výchovným poradcem a ostatními učiteli IVP.

Od třetího stupně PO na doporučení ze strany ŠPZ upravujeme v IVP nejen obsah, ale pokud je to nutné, i výstupy požadované od žáka. Využíváme tzv. minimální doporučenou úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření, která je uvedena v RVP ZV.

Jsme v neustálém kontaktu s rodiči žáků, požadujeme od nich výslovné vyjádření souhlasu s poskytováním podpůrných opatření, popřípadě se vzděláváním žáka podle IVP, informujeme je o dílčích krocích při zajišťování optimálního vzdělávání. S rodiči budujeme vztah vzájemné důvěry a respektu, snažíme se zapojit rodiče do aktivit školy a zvyšovat tím vědomí odpovědnosti za úspěch či neúspěch jejich dětí.

Při vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami naše škola úzce spolupracuje s PPP v Českém Krumlově, SPC v Českých Budějovicích a Střediskem výchovné péče Spirála v Českém Krumlově.

3.3.2. Vzdělávání žáků zrakově a sluchově postižených

Vzdělávání žáků zrakově a sluchově postižených bude probíhat na 1. a 2. stupni formou individuální integrace. Žáci se budou vzdělávat podle zpracovaného učebního plánu běžných tříd s přihlédnutím na individuální vzdělávací plán. Zaměříme se na rozvoj prostorové orientace, samostatného pohybu, zrakovou a sluchovou stimulaci, práci s optickými pomůckami a doporučíme logopedickou péči. Podle stupně postižení bude požadována přítomnost osobního asistenta, který pomůže žákovi při adaptaci na školní prostředí i usnadnění vzájemné komunikace s ostatními žáky, pedagogy a rodiči.

3.3.3. Vzdělávání žáků tělesně postižených

Žáci tělesně postižení budou vzdělávání formou individuální integrace podle zpracovaného učebního plánu běžných tříd a na základě individuálních vzdělávacích plánů. Ve spolupráci a na doporučení ŠPZ budou realizovány změny v učebním plánu, které se budou týkat způsobu práce během výuky. Přestože je škola bezbariérová, bude požadována přítomnost asistenta.

3.3.4. Vzdělávání autistických žáků

Jedná se o žáky s lehčími formami autismu (s autistickými rysy). Individuální integrace a doporučení ŠPZ budou zpracovány v individuálním vzdělávacím plánu. Doporučuje se stanovit pravidla chování k takto postiženým žákům. Asistovanost bude stanovena individuálně. Ve výše zmíněných případech, na základě doporučení ŠPZ je možné vzdělávat žáka v určitém předmětu v jiném postupném ročníku.

3.3.5. Vzdělávání žáků s poruchami chování

Jedná se o žáky hyperaktivní, popř. s edukativními problémy, kteří nerespektují některé normy společenského chování, jsou nepřizpůsobiví, impulsivní a snadno unavitelní. Na základě vyjádření ŠPZ škola vypracuje IVP nebo zohlední doporučeným způsobem handicap žáka při výuce.

3.3.6. Vzdělávání žáků s více vadami

Přístup pedagogů ke vzdělávání těchto žáků se bude řídit obdobnými pravidly jako u předcházejících poruch.

3.3.7. Vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných na naší škole zajišťujeme podle vyhlášky č. 27/2016 Sb. Zjišťování mimořádného nadání včetně vzdělávacích potřeb žáka provádíme ve spolupráci se školským poradenským zařízením.

Žáky, kteří jsou mimořádně nadaní v určité oblasti, se snažíme dostatečně motivovat a podporovat. Podpora žáků v jednotlivých učebních oblastech většinou probíhá individuální přípravou žáka učitelem na olympiádu nebo jinou znalostní či inteligenční soutěž.

Ve výuce jsou talentovaní žáci oproti běžné populaci více zaměstnáváni. Jednak složitějšími úlohami, prezentací svojí práce, popř. jsou vedeni k pomoci ostatním žákům.

Žáci, kteří jsou pohybově nadaní, nacházejí uplatnění ve sportovních soutěžích a olympiádách, kde mohou své schopnosti porovnat s podobně nadanými žáky z jiných škol.

Nadaným žákům v souladu s vývojem jejich školních dovedností umožňujeme rozšířit obsah vzdělávání nad rámec stanovený příslušným vzdělávacím programem.

Mimořádně nadaným žákům naše škola poskytuje možnost vzdělávat se podle individuálního vzdělávacího plánu pro mimořádně nadaného žáka. IVP připravuje písemně třídní učitel, ve spolupráci s výchovným poradcem a ostatními učiteli.

Individuální vzdělávací plán pro mimořádně nadaného žáka obsahuje:

- a) závěry doporučení školského poradenského zařízení
- b) závěry psychologického a speciálně pedagogického vyšetření, které blíže popisují oblast, typ a rozsah nadání a vzdělávací potřeby mimořádně nadaného žáka
- c) údaje o způsobu poskytování individuální pedagogické, speciálně pedagogické nebo psychologické péče mimořádně nadanému žákovi
- d) vzdělávací údaje o potřebě úprav v obsahu vzdělávání žáka, časové a obsahové rozvržení učiva, volbu pedagogických postupů, způsob zadávání a plnění úkolů, způsob hodnocení, úpravu zkoušek
- e) seznam doporučených učebních pomůcek, učebnic a materiálů

- f) určení pedagogického pracovníka školského poradenského zařízení, se kterým bude škola spolupracovat při zajišťování péče o mimořádně nadaného žáka
g) personální zajištění úprav a průběhu vzdělávání mimořádně nadaného žáka

3.4. ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT

Všechny tematické okruhy průřezových témat jsou integrovány do stávajících vyučovacích předmětů, podrobněji viz následující tabulky.

3.4.1. Osobnostní a sociální výchova

Tematické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
OSOBNOSTNÍ ROZVOJ									
Rozvoj schopností poznávání	Pč	Pč, M	Pč, M	Pč, M, In	Pč, M, In	Ov, M, Tv, Z, Hv, In, Pč, Př, Čj	M, Tv, Z, Hv, In, Pč, Př	Ov, M, Tv, Z, Hv, In, Pč, Ch, Př	M, Tv, Z, Hv, In, Pč, Ch, Př
Sebepoznání a sebepojetí	Tv, Prv	Tv	Tv	Tv, Prv	Tv, Prv	M, Tv, Z, Hv, Pč	M, Tv, Z, Hv, Pč, Čj	Ov, M, Tv, Z, Hv, Pč, Př	M, Tv, Z, Hv, Pč, Ch, Př
Seberegulace a sebeorganizace	Tv	Tv	Tv	Tv, Prv, In	Tv, Prv, In	M, Tv, Z, Hv, In, Pč, Čj	M, Tv, Z, Hv, In, Pč, Čj	Ov, M, Tv, Z, Hv, In, Pč, Ch, Př	M, Tv, Z, Hv, In, Pč, Ch, Př
Psychohygienu	Tv, Pč	Tv, Pč	Tv	Tv, Pč, Prv, In	Tv, Pč, Prv, In	Tv, Hv, In, Pč	Tv, Hv, In, Pč, Čj	Tv, Hv, In, Pč, Př, Čj	Tv, Hv, In, Pč
Kreativita	Pč, Vv	Pč, Vv, Čj	Pč, Vv, Čj	Pč, Vv, Čj, In	Pč, Vv, Čj, In	Z, Hv, D, In, Pč, Čj	Z, Hv, In, Pč	Z, Hv, In, Pč	Z, Hv, In, Pč

SOCIALNÍ ROZVOJ									
Poznávání lidí	Prv	Prv		Prv, In	Prv, In	Ov, Tv, Z, In	Ov, Tv, Z, In	Tv, Z, In, Př, Čj	Tv, Z, In
Mezilidské vztahy	Tv	Tv	Tv, Čj, M	Tv	Tv	Tv, Hv, Z, D, Čj	Tv, Hv, Z	Ov, Tv, Hv, Z, Př	Tv, Hv, Z, D, Ch
Komunikace	Tv, Čj	Tv, Čj	Tv, Čj	Tv, Čj, In	Tv, Čj, In	M, Tv, Z, D, In, Pě	Ov, M, Tv, Z, In, Pě, Nj	M, Tv, Z, In, Pě, Nj, Př	M, Tv, Z, In, Pě, Ch, Nj, Čj
Kooperace a kompetice	Čj	Čj	Čj, Pě	Čj, In	Čj, Pě, In	Ov, M, Tv, Z, D, In, Pě	M, Tv, Z, In, Pě, Nj	M, Tv, Z, In, Pě, Nj	Ov, M, Tv, Z, In, Pě, In, Pě, Nj
MORÁLNÍ ROZVOJ									
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		M		In	Prv, In	M, Tv, Z, D, In, Pě, Př	M, Tv, Z, In, Pě	Ov, M, Tv, Z, In, Pě, Ch	M, Tv, Z, In, Pě, Ch, Př
Hodnoty, postoje, praktická etika					Čj, Prv	Pě	Pě	Ov, Pě, Ch, Př	D, Pě, Ch, Př

3.4.2. Výchova demokratického občana

Tématické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Občanská společnost a škola	Čj, M, Prv, Vv, Pě, Tv	Prv, Vv, M Pě, Tv	Vv, Prv	M	Čj	Ov, Tv	Tv	Tv	Tv, Hv, Ch
Občan, občanská společnost a stát	Prv	M	Tv	M	M	Ov, D	Ov, Z, D	Z, D, Př, Čj	Ov, Z, M, In, D, Hv, Ch, Př
Formy participace občanů v politickém životě				Prv			Ov	Z	Ov, D, Hv
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	Čj, Prv			Prv		Tv, Hv, D	Tv, Hv, Ov, D	Ov, Tv, Čj, Hv, Z	Tv, Hv, D, Př, Čj

3.4.3. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Tématické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Evropa a svět nás zajímá	Čj, Vv	Čj, Vv	Vv, Pč	Pč, Prv	Pč, Prv	Čj	Ov, Z, Nj, M	Z, Hv, Nj	Ov, M, Aj, Hv, F, Nj, Př
Objevujeme Evropu a svět	Prv			Prv	Prv		Ov, Z, Hv, Nj	Z, Hv, D, Nj, Čj	Ov, Aj, D, Hv, F, Nj
Jsme Evropané				Prv	Prv	D, Čj	Ov, Z, Hv, D, Čj	Ov, Z, Hv, D	Z, Hv, D, F, Čj

3.4.4. Multikulturní výchova

Tématické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Kulturní diference				Čj	Čj	Z, Hv	Ov, Z, Hv, D	Z, Hv	Aj, Z, Hv, Čj
Lidské vztahy		Čj, Prv, Tv	Čj, M, Pč, Tv	Vv, Pč, Tv	Prv, Pč, Vv	Ov, D, Hv, Pč	Z, Hv, D, Pč	Z, Hv, D, Pč, Př, Čj	Z, Hv, D, Pč
Etnický původ	Prv		Čj, Pč	Čj, Vv, Pč	Prv, Vv, Pč	Hv	Ov, Z, Hv, D	Z, Hv, D, Př	Z, Hv, Aj, D, Čj
Multikulturalita			Čj	Čj	Tv	Hv	Z, Hv, Čj	Z, Hv, Ov, Čj	Z, Hv, Aj
Princip sociálního smíru a solidarity					Prv	Hv	Hv	Z, Hv, D	Ov, Z, Hv, Př, Čj

3.4.5. Environmentální výchova

Tématické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Ekosystémy			Prv, Vv	Prv, Vv	Prv, Vv	Z, Pč, Př	Z, Pč, Př	Z, Pč	Z, Pč, F, Př
Základní podmínky života		Prv, Pč	Prv	Prv	Prv	Z, Pč, F, Př	Pč, Př	Pč, Ch, Př	Pč, Ch, F, Př
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	Čj, Prv			M, Prv, Vv	Prv, Vv	M, Z, Hv, Tv, Pč, Př	Ov, M, Tv, Z, Hv, Pč, Čj	Tv, Z, Hv, D, Pč, Ch	M, Z, Tv, D, Hv, F, Pč, Ch, Př, Čj
Vztah člověka k prostředí	M, Prv, Tv,	M, Prv, Tv	Prv, Pč	M, Prv, Vv, Pč, Tv	M, Prv, Vv, Tv	M, Tv, Z, Hv, D, Pč, Př, Čj	Ov, M, Tv, Z, Hv, D, In, Pč, Př, Čj	Tv, Z, Hv, D, In, Pč, Ch, Př, Čj	M, Tv, Z, Hv, In, Pč, Ch, F, Př

3.4.6. Mediální výchova

Tématické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	Čj	Čj	Čj, Vv	Čj		Z, M, Př, Čj	Z, M, In, Př	Z, M, In, Pč, Ch, Př	Z, M, In, Pč, Ch, Př
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	Čj				Čj	Tv, Z	Tv, Z, In	Tv, Z, In, Pč, Čj	Ov, Tv, Z, D, In, Pč, Př
Stavba mediálních sdělení				Vv	Čj, Vv	Z, Čj	Z	Z, In	Z, In, Nj
Vnímání autora mediálních sdělení		Čj	Čj			Z, In	Z, In	Z, In	Z, In, Čj
Fungování a vliv médií ve společnosti	Čj		Čj	Tv	Čj, Tv	Hv	Hv, Př	D, Hv, Ch, Př, Čj	Ov, D, Hv, Ch, Př, Čj
Tvorba mediálního sdělení				In	Čj, In	Hv, In	Hv, In, Čj	Hv, In	Hv, In
Práce v realizačním týmu					Čj	Tv, Z, Pč	Tv, Z, Pč	Tv, Z, Pč, Čj	Tv, Z, Pč, Čj

